

LIVSMEDELSFÖRETAGEN

Livsmedelsföretagen

Box 556 80, 102 15 Stockholm

M: info@li.se

T: 08-762 65 00

Remissvar Ds 2021:31 En skyldighet att beakta vissa samhällsintressen vid offentlig upphandling

Livsmedelsföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation för livsmedelsföretag i Sverige. Livsmedelsföretagen har omkring 800 medlemmar som representerar alla varianter av svenska livsmedelsföretag; små och stora med svenska och utländska ägare, familjeägda, jordbrukskooperativ börsnoterade med flera.

Livsmedelsföretagen tackar för möjligheten att lämna synpunkter på denna remiss.

Livsmedelsföretagen avstyrker förslagen

Motivering:

Offentlig upphandling syftar till att förse offentlig sektor med varor och tjänster utan att korruption och svinn uppstår. Utöver detta finns det olika typer av kvalitetsaspekter som själva upphandlingen har att bedöma och utvärdera. Priset är givetvis en faktor, som ofta men inte alltid väger tyngst.

I den framlagda promemorian "föreslås en skyldighet för upphandlande myndigheter och enheter att beakta klimatet vid offentlig upphandling. Myndigheterna och enheterna ska även beakta miljön, människors hälsa, djuromsorg samt sociala och arbetsrättsliga aspekter när det är relevant med hänsyn till upphandlingens syfte. Vidare föreslås att upphandlande myndigheter och enheter ska besluta om riktlinjer för hur nämnda intressen ska beaktas."

Det är betydligt enklare att besluta om mål och vilka aspekter som det ska tas hänsyn till än att i praktiken genomföra en upphandling som också uppfyller dessa krav.

Att så pass utförligt instruera om enbart vissa faktorer i upphandlingen och därmed samtidigt nedvärdera andra faktorer är detaljstyrning som inte är ägnat att skapa transparenta upphandlingar och de bästa förutsättningarna att leverera det som faktiskt behövs. Då det kan finnas inbyggda målkonflikter mellan olika positiva värden, är centralstyrning en dålig metod att göra den klokaste avvägningen mellan dessa målkonflikter. Ju fler faktorer som omfattas, desto större är sannolikheten att just dessa faktorer uppmärksammas, medan övriga faktorer negligeras.

Det svenska samhällets försörjningsförmåga är exempel på en sådan faktor som därmed ignoreras. De offentliga måltiderna uppgår till fler än tre miljoner varje dag, efter upphandling. Att människor får säker och näringsriktig mat i magen är rimligen något som borde beaktas i upphandling för att skydda de medborgare som är beroende av att andra serverar mat. Den aspekten saknas alltså i promemorian. Då just offentliga

LIVSMEDELSFÖRETAGEN

måltider identifierats som en svag länk i det svenska samhällets förmåga att försörja alla invånare med mat, får detta anses vara en allvarlig brist.

Upphandlingsmyndigheten erbjuder riktlinjer för hållbarhetskrav i upphandlingar. Sådan vägledning är att föredra framför centraliserade skall-krav. Givet att promemorian riskerar att skapa nya problem eller förvärra de problem som redan finns inom försörjningsberedskapen måste slutsatsen bli att förslaget bör avstyrkas.

Eu

Patrik Strömer, Näringspolitisk expert